

ТРИ ЦЕНТИ в Зауч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ Закордоном

Тел. „Свобода“: BERGEN 4-0837 — Тел. У. Н. Консул: BERGEN 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗАПОВІДАЮТЬ ГОСТРУ БОРОТ- БУ ЗА НОВУ ПІДВИШКУ ПЛАТЕНЬ

Серед ньюйорських фінансових кол нарізлю переконання, що вже впродовж біжучого тижня з'являться перші листівки заважкої боротьби провідних юній за четверту рунду в після-воєнних змаганнях до підвищення платні. До таких юній належать: юній шахтарів, сталевих робітників і автомобільних робітників. Вони представляють скомбіновану силу 3,000,000 голів. З дня 30 червня вигасає контракт шахтарів на чотири місяці.

Юній шахтарів, сталевих робітників і автомобільних робітників. Вони представляють скомбіновану силу 3,000,000 голів. З дня 30 червня вигасає контракт шахтарів на чотири місяці. У чотирьох біжучого тижня збирається рада юній сталевих робітників і тоді заведе якийсь рішення в справі підвищення, оперте на факті, що підприємці сталевих мали в минулому році знамениті зиски. Юній автомобільних робітників уже давніше вийшла з заявою, що підвищення ціни деяких життєвих продуктів вимагають дальшої підвищення платен. Підприємці виконують з твердженням, що юній не мають підстави домогтися підвищення платні при нових контрактах тому, що нічого не змінилося в суспільних відносинах за минулий рік, а ціни деяких життєвих продуктів звали. Значить твердження, що на червні і липні треба надістися зудару проти-лежних інтересів робітництва і підприємств та догортівалих страйків. Ідуть тільки здогадки, яке становище займе федеральний уряд з огляду на загрозу довготривалих страйків. Непевність зростає ще й тому, що в конгресі зближається рішення голосування над зміною робітничого закону. Теперішній закон Тейта-Гартлі передбачує 80-денний період охолодження перед вибухом страйку, а постанови нового закону, над яким іде дебата, це не вирішені.

ЗАБАГАТО ЗЕМЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ НА ЗАХІДНОМУ ПОБЕРЕЖЖІ.

Сан Франциско. — Каліфорнія, яка звичайно застосовує пів мільйона фермерських робітників для збирання земледільних культур двох біліонів доларів, має тепер найбільше число таких робітників. Весняна пора виказує надвишку 65,000 людей, які зареєстровані до безробітних, а цього досі не було. Внаслідок того показується мандрівка робітників в різних напрямках. Деякі околиці, як от долина св. Йосафата, Сан Франциско, борються перед наїздом небажаних фермерських робітників, бо має доволі своїх. Уряд придумує засоби стримування напливу робітників до Каліфорнії під теперішню пору, щоб не допустити до погіршення положення.

ГЕНЕРАЛ ЗАПОВІДАЄ КЕ-РОВАНІ БОМБИ ВИПРО-ДОВЖ РОКУ.

Вашингтон. Голова команди повітряного матеріалу на лунтунських майдані в Дейтоні Огайо, сказав у виводі з кореспондентами, що впродовж одного року Америка буде мати керовані бомби, ваги 12,000 фунтів. Вони будуть швидше ніж виводяться тепер швидкістю голосу і будуть трапляти в означену мету. Вони будуть так налажені, що будуть

ПІД ЗОРЯНИМ ПРАПОРОМ ПРОТИ ЧЕРВОНОЇ ТИРАНІЇ

ОКОЛО 150,000 В ПОХОДІ НА МАНІФЕСТАЦІЇ „ДНЯ ВІРНОСТІ“ В НЬО ЙОРКУ; МІЛЬЙОНОВА МАСА ГЛЯДАЧІВ ОПЛЕСКУЄ НАЙБІЛЬШУ МІЖ НАЦІОНАЛЬНОСТЯМИ УКРАЇНСЬКУ ГРУПУ; МІЗЕРНА ПРОТИ-ДЕМОНСТРАЦІЯ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ П'ЯТИКОЛОННИКІВ НА 8-МІЙ ЄВЕНЮ

Нью Йорк. Минулої суботи, дня 30-го квітня, тут відбулася одна з найбільш імпозантних маніфестацій місцевого громадянства з нагоди „Дня Вірності“, що стояла цілком під знаком теперішнього політичного положення в світі та провідної ролі Америки в обороні демократичних вольностей проти большевицької тиранії. Маніфестація „Дня Вірності“ відбулася по 5-тій євеню між 95-ї і 67-ї Сстрітами і тривала майже чотири години, від год. 1-шої до 5-тої після полудня. В цьому маніфестаційному поході взяло участь — згідно зі загальними обчисленнями — около 150,000 осіб, а понад мільйон осіб приглядалися похолоді з обох боків вулиці. Тому що маніфестація була передавана по радіо і телевізії, отже посередню участь в ній брало багато мільйонів американців. В тому самому часі по 8-мій євеню між 39-тою вулицею і Юніон Сквер (14-тою вулицею) відбулася мізерна першо-травнева демонстрація большевицьких „п'ятиколонників“, в похіді якої взяло участь около 15,000 осіб та який апатично приглядалися з хідників около 10,000 інших. Ці дві суботніші демонстрації були наглядним доказом де стоїть та куди прямує американський нарід.

Параду вірності організували спільно Ветерани Закордонних Воєн та окремих Громадянський Комітет. Вона почалася в год. 1-шій поноднішій похолоді, що його вели кардинал Спелман, секретар праці Моріс Дж. Тобін, секретар внутрішніх справ Джуліус Круг та понад 20 інших високих представників. Їх привітав мейор О'Двайер, що раніше був на такій самій маніфестації вірності проти большевизму в Брукліні.

Під прапорами волі.

Майже чотири години по 5-тій євеню безупинно проходили зорганізовані групи людей з найрізноманітніших ділянок багатобачного суспільного життя, а над їх головами гордо лопотіли на вітрі тисячі зоряних американських прапорів, сьогодні найбільший символ волі людської гідності та добробуту і рівночасно символ сили в світі. Рівночасно зі зоряними прапорами, маніфестанти несли стяги своїх організацій і товариств, а етнічні групи теж прапори народів свого походження. На чолі багатьох груп і організацій ішли оркестри, було теж кілька символічних „флорів“. З окремих транспарентів можна було вичитати найрізноманітніші гасла дня, хоча найбільш виразною мовою говорили ці ж самі зоряні прапори, що і так радісно і з такою певністю та вірою вітала мільйонна маса глядачів.

Проти большевицької тиранії.

Ціла маніфестація вірності мала без сумніву найбільш виразний проти-большевицький характер, чого, цілком логічно, можна було сподіватися та що цілком правильно передбачувалося. Всі транспа-

ПРОТИ - АМЕРИКАНСЬКИЙ ХАРАКТЕР БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПЕРШО-ТРАВНЕНИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ

Париж, 2. травня. — Цього-річні большевицькі першо-травневі демонстрації як в Союзному Союзі і його сателітах, так і большевицьких „п'ятиколонників“ в демократичних західних країнах, мали виразний проти-американський характер, не зважаючи на „утодовство“, що його з тактичних пропагандистських мотивів проявила в останніх днях большевицька дипломатія. Під час демонстрацій за залізною заслоною большевицькі агітатори маючили про „американську загрозу“, а в західних країнах комуністичні „п'ятиколонники“ закликали до зради та бунту на випадок війни зі Сполученими Штатами. Звертається увагу, що так в Америці, як і в західній Європі ці демонстрації в цьому році випали дуже мізерно, як щодо чисельності так і „ентузіазму“, що його пробувають викликати большевики до своїх імперіалістичної „світової революції“. Це є наглядним доказом, що світ повільно, але твердо виловується від большевицького бляхману. В багатьох західних країнах рівночасно відбулися імпозантні проти-большевицькі маніфестації.

Під знаком активних борців за демократію.

Найбільшу групу в цілому маніфестаційному поході творили ветерани двох світових воєн, зорганізовані в своїй Легіоні та інших організаціях. Велика їх частина маніфестувала в уніформі своїх частин, інші тільки в своїх „легіонарках“ на головах та всі своїми прапорами. Ветерани війни та на чолі майже кожної групи. Зібрана по боків 5-тої євеню публіка зокрема ентузіастично оплескувала в похіді одного старенького ветерана правдоподібно з еспанської війни, що маніфестував і тепер свою вірність Америці, наче символічно спираючись на раменах двох молодших друзів.

Дальшими найбільшими групами в загальному поході були шкільна молодь, робітничі та професійні організації і на останці націоналістичні групи. Загальну увагу звертали „Юрс Геллов Гирлс“ — телефоністки. Своім транспарентом в похіді вони пригадували усім, щоб „були і діяли як американці“.

Підкреслений проти-большевицький характер націоналістичних груп.

Маніфестаційний похід був переплетаний численними етнічними групами, що мали підкреслений проти-больше-

(Докінчення на стор. 3-тій)

ДАЛЬШИЙ ПРОГРЕС НА ШЛЯХУ ДО ПОЛАГОДЖЕННЯ СПРАВИ БЕРЛІНА

ПЛАНОВАНА ЗУСТРІЧ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ“ НЕ МАТИМЕ ВПЛИВУ НА ТВОРЕННЯ ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Лейк Соксес, Н. Й., 2. травня. — Дальша зміна думок між советським і американським представниками в Організації Об'єднаних Націй щодо можливості перервання блокади Берліна за відомими передумовами зі советського і західного боків, зробила дальший поступ і тепер теоретично вже ніщо не стоїть на перешкоді до остаточного полагодження цієї справи. Совети, як відомо, відкинули дві передумови в цій справі: Вони перервуть блокаду, якщо західні союзники скасують свої комунікаційні обмеження з їхньою зоною та якщо вони погодяться і визначать дату конференції міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, на якій обговорено б проблему цілої Німеччини. Західні союзники зі свого боку висловили готовість прийняти советські пропозиції з передумовою, що до них Совети не долучать жадних інших, зокрема не вимагатимуть, щоб до часу планованої зустрічі міністрів в д л о ж и т и дальший процес творення планованої ними західно-німецької держави. Минулої п'ятниці советський представник погодився на цю передумову. Цей розвиток створив великий оптимізм щодо остаточного полагодження справи Берліна, що протягом цілого року була причиною гіршої міжнародної кризи. Председіні Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, д-р Герберт Еватт, видав заяву, в якій стверджує, що „існують всі причини припускати закінчення довгої і найбільш загрозливої суперечки в справі Берліна та швидке закінчення блокади“. Останні переговори в цій справі викликали загальний оптимізм в міжнародних політичних колах.

АВСТРІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРШЕНСТВА В НАРАДАХ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ“

Відень, 2. травня. — Австрійський канцлер Леопольд Фігль видав вчора заяву, що на випадок як теперішня конференція заступників міністрів закордонних справ в Лондоні в справі мирового договору з Австрією до того часу не дасть позитивних результатів, Австрія буде домогтися поставлення цієї справи на порядок нарад на найближчій конференції Ради міністрів закордонних справ, що мала б відбутися як передумова перервання советської блокади Берліна, домогачись рівночасно першества для обговорення справи Австрії перед справою Німеччини. Фігль в дальшому заявив, що як ця справа не полагодились ані конференція в Лондоні, ані „велика чвірка“, тоді австрійський уряд звернеться безпосередньо до Об'єднаних Націй. Фігль також заявив, що на разі першотравневого зібрання, що мало помітний проти-комуністичний характер, з цієї нагоди відбулися теж демонстрації під час яких австрійці домогалися: „визволіть нас від наших визволюників“.

КИТАЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ЗНИЩЕННЯ 10 УРЯДОВИХ АРМІЙ

Шангаї, 2. травня. — Радіовислідження китайських большевиків в своєму першотравневому повідомленні тріумфально заявляла, що комуністичні війська протягом останніх 10 днів після переходу ріки Янцзи „знищили в мей“ десять урядових армій, кожна з яких нараховувала приблизно 20,000 воїнів. З дальшого руху комуністичних військ вноситься, що вони вибрали тепер на головний об'єкт свого наступу місто Гангчов, залишаючи хвилю Шангаї. Гангчов, що лежить около 125 миль на південний захід від Шангаю, був практично вже залишений урядовими військами. На поодиноких ділянках фронту відбуваються запеклі бої.

ЗНОВУ АРАБСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКІ БОЇ В ПАЛЕСТИНІ.

Тель Авів, Ізраїль, 2. травня. — В безпосередньому віддаленні Єрусалиму вчора знову почалися ізраїльсько-арабські бої, а в самому Єрусалимі була повітряна тривога. Бої почалися, як арабські війська, виконуючи постанови договору про перемир'я, евакуували та передали під контроль ізраїльців один відтинок залізничної лінії. Замешкале в цьому районі арабське населення відмовилося від евакуації і на тому тлі тривалий до боїв, що їм приписують більше ніж тільки людське значення.

НІМЕЦЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ В ПЛІНІ МАРШАЛА.

Франкфурт, 2. травня. — В найближчому часі до Вашингтону вийде 16 визначних німецьких економістів, що мають зайняти відповідальні пости в адміністрації доп о г о в о р у Пляну Маршала для Німеччини, що їх досі занімали і тепер звільнили представники військових управлінь Німеччини. В тому самому часі самі

ЗБРОЯ ДЛЯ ДЕРЖАВ З АТЛАНТИСЬКОГО ПАКТУ МАЄ БУТИ ВЖИТА ДЛЯ ОКОЛИЦІ АТЛАНТИКУ

Вашингтон, 1 травня. — Злучені Держави рішені допильнувати, щоб усяка зброя, постачана для держав з Атлантичного Пакту була вжита точно для оборони країн, положених над Атлантичним океаном. Уряд має готові умови, які пред'являть державам з наміром, щоб зброя постачана „Американою“ не була вжита в інших околицях і для інших цілей. Це треба розуміти так, щоб наприклад американська амуніція, гармати й інші виряд не можна було вжити в Індонезії або в Індокитаю. Американський уряд має застерігти собі право стримати дальшу висилку зброї до такої держави, яка не дотримала б зобов'язань. З другого боку представники держав не вказують на намір йти всупереч засадам, ставленим Америкою. Для забезпе-

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily, except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1915.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
Часою з повільною (англійською частинкою):			
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha рік	\$1.50	Six months	\$1.50
Ha рік	\$1.00	Three months	\$1.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:			
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВАЖЛИВИЙ ЕТАП

ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ.

В найближчу суботу і неділю, в дні 7-го і 8-го травня, відбуються в Філадельфії, в готелі Аделфі, вже другі з черги Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Це буде без сумніву важливий етап не тільки в житті цього Комітету, але й в житті цілої нашої американсько-української громади та в українському житті взагалі. Бо ЗУАДКомітет своєю працею, своїм значенням та своєю вартістю став справді великим нашим всенародним досягненням і добром. Він — на сьогодні символ української долі: з одного боку безмежної терпіння, нуджа і переслідування, а з другого боку благородного серця та найбільш зусилля допомогти в нужді, злагодити горе. Вже від довгого часу немає дня, щоб наш загальний цей і по той бік океану якнебудь не зустрічався з роботою цього Комітету, посередньо чи безпосередньо. Немає дня, щоб в пресі чи в приватній розмові не було згадки про цей Комітет. І тому він для нас усіх вже — так сказати б — «збудення», він перестав бути такою атракцією, що прикупувала б належну нашу увагу, він став для нас тим, «хлібом насущним», що його ми кожного дня потребуємо, але його вартість вповні відчувалося тільки тоді, як нам його забрали.

Загальні Збори Комітету повинні нам ці факти пригадати, з нагоди цих зборів весь наш загальний повинен собі це усвідомити і на самих зборах поробити такі висновки і виснести такі рішення, що відповідало б проробленню цим Комітетом роботи в минулому і його завданням на майбутнє. Загальні збори кожної організації чи товариства в демократичній системі є важливим етапом на шляху розвитку, а у випадку ЗУАДКомітету цей етап є зокрема важливим, з огляду на характер і високе призначення цієї організації.

На минулому Загальних Зборах ЗУАДКомітет положив перші тривкі основи під свою побудову. Маючи два роки, «тимчасової» праці, він оформив їх статут, скеровуючи допомогою зусилля американських українців в точному визначенні русла, визначуючи їм точний напрям та створюючи вже тверду формальну базу для його дальшого розвитку й праці. Останні два роки після тих зборів, після того першого важливого етапу, позначалися дальшими великими успіхами Комітету і все це тепер повинно стати черговою базою для дальшої праці. Ці другі загальні збори Комітету вже не потребують шукати — як ка-жуть — ґрунту під ногами, бо

його нашіли вже попередні збори. Натомість вони матимуть за завдання розглянути й оцінити минулу діяльність та поробити з неї якнайкращі висновки на майбутнє. Треба буде розглянутися за новими способами і засобами, щоб працювати в майбутньому повести ще більше успішно і зробити її ще більше вдатною для української справи взагалі, а для українських жертв війни зокрема. Це тим більше, що в міжчасі багато чого змінилось в світі, що виринули нові потреби і нові можливості, що й Загальні

Антикомуністична інфільтрація

„Як можна приловити злодія як нема детектива, який би за ним слідив?“ — запитався суддя Гарольд Р. Медіна оборонців у процесі проти комуністичних провідників, обвинувачених у наважанні, як насильно скинути американський уряд. Однак тому, що таке відверте питання могло б викликати враження, що суддя вважає підсудних за винуватців, він якості пояснив, що це тільки загальне твердження. Його запит був відповіддю на негодують оборонців на Федеральне Бюро Інвестицій, яке дало прокураторові на свідка свого агента Герберта А. Филбріка з Бостону, що провів дев'ять років між комуністами, щоб довідатися, як працює комуністична організація на знищення американського ладу. Филбрік посилав свої звіти до Бюро й таким чином давав йому автентичні матеріали.

Филбрік був першим замаскований агент, який виявив внутрішню організацію й затії комуністів перед судом і тим дуже багато причинився до освідчення загальної про безпеку, яка йому грозить на випадок, коли б комуністи здобули владу в Америці. Це було в пачатках квітня, а від того часу прокуратор покинув раз-у-раз інших замаскованих агентів, або бувших комуністів, як свідків. Так виступили досі: Юджин Г. Стюарт і Фред Г. Кук з Дітройту; Вільям О. Делла Нова, нигер, колишній робітник у Форд Мотор Компані — теж у Дітройті; потім появився як свідок Чарлс В. Нікодемус, комуністичний урядовець з Комберленд, у стейті Меріленд; далі Гарфілд Геррон, замаскований агент Бюро Інвестицій, який працював серед комуністів у Шікаго, а біжучого тижня склав свідчення мис Анджела Каломірі, власника фотографічного підприємства в Нью-Йорку, яка аж до часу своєї появи на суді була правильним членом тайної комуністичної ячейки.

Цей судовий процес виглядає на драму, яка відіграється на театральній сцені. Треба признати, що федеральний прокуратор Джан Ф. МекГоті виявив себе знаменитим режисером. Кожна роль, ним обсажена, була підготована і виконана так знаменно, що ціла плеяда тренуваних критиків-адвокатів, не була в силі найти слабкої сторони, якою можна б цю гру ослабити. Досі ні один свідок, поставлений прокуратором, не тільки не заломив під перехресними питаннями оборони, але ще виніс на денне світло нові, мало кому знані факти.

Коли адвокати побачили, що ціла їхня побудова оборони знівечена, вони звернулися до влад за допомогою. До тієї самої влад, проти котрої змовлялися їх клієнти. Вони зробили це посередньо, через юнію бюрових і професіональних працівників, яка вислала до президента Трумана і до генерального прокуратора Тама Кларка протест проти того, що „урядові агенції вживають шпигів проти робітничих юній“. Це мав бути вислів негодують за те, що Филбрік був членом їхньої юнії і робив доноси до Федерального Бюро Інвестицій. Хоч Филбрік не робив доносів на робітничу юнію, а тільки перелав правду про комуністичних вертіальників у юнію, далися чути з боку підсудних важкі закиди проти таких свідків. Обвинувачений секретар Комуністичної партії, Юджин Денніс, назвав цих свідків „донощиками“, „робітничими шпигами“, а навіть „агентами Гестапо“. Та це звичайні назви, які більше-менше вживають проти всіх, що виявляють їх правдиве обличчя.

Судова розправа в Нью-Йорку вказує, яких велитенських зусиль уживала й далі вживає комуністична партія, щоб опанувати думками звичайних,

ном тайної комуністичної ячейки.

Цей судовий процес виглядає на драму, яка відіграється на театральній сцені. Треба признати, що федеральний прокуратор Джан Ф. МекГоті виявив себе знаменитим режисером. Кожна роль, ним обсажена, була підготована і виконана так знаменно, що ціла плеяда тренуваних критиків-адвокатів, не була в силі найти слабкої сторони, якою можна б цю гру ослабити. Досі ні один свідок, поставлений прокуратором, не тільки не заломив під перехресними питаннями оборони, але ще виніс на денне світло нові, мало кому знані факти.

Коли адвокати побачили, що ціла їхня побудова оборони знівечена, вони звернулися до влад за допомогою. До тієї самої влад, проти котрої змовлялися їх клієнти. Вони зробили це посередньо, через юнію бюрових і професіональних працівників, яка вислала до президента Трумана і до генерального прокуратора Тама Кларка протест проти того, що „урядові агенції вживають шпигів проти робітничих юній“. Це мав бути вислів негодують за те, що Филбрік був членом їхньої юнії і робив доноси до Федерального Бюро Інвестицій. Хоч Филбрік не робив доносів на робітничу юнію, а тільки перелав правду про комуністичних вертіальників у юнію, далися чути з боку підсудних важкі закиди проти таких свідків. Обвинувачений секретар Комуністичної партії, Юджин Денніс, назвав цих свідків „донощиками“, „робітничими шпигами“, а навіть „агентами Гестапо“. Та це звичайні назви, які більше-менше вживають проти всіх, що виявляють їх правдиве обличчя.

Судова розправа в Нью-Йорку вказує, яких велитенських зусиль уживала й далі вживає комуністична партія, щоб опанувати думками звичайних,

ЄДИНА ІНВЕСТИЦІЯ

Скільки вже разів до української працюючої людини приходило 1 травня й закликало її інвестувати всі сили в боротьбу за перемогу трудящих?!

Скільки разів „пророки“ з усіх кінців світу використовували аж до крайньої наївності благородну віру української працюючої людини в щирість їхніх задумів — покращання долі всіх, отже й українських, трудящих?!

Скільки українського поту проллялося на полі праці, скільки української крові проллялося на полі повстань і революцій — для здійснення соціалізму на землі?!

І який усього цього вислід?...

Український працюючий люд — практично: цілий український народ — опинився під впливом і терором фізичного й духовного знищення, поруч яких всі раніші лиха видаються дитячою забавою! За три десятиліття понад п'ятдесят мільйонів українських трудящих долоні й чола згнули від голоду на найбагатшій землі Європи, від розстрілів і каторжних робіт у тайгах Сибіру; багато мільйонів караються в концентраційних таборах, а мільйони інших — з жахом загнані звірини — останками сил працюють на стахановський рекорд, щоб хоч таким робом задовольнити червоного пана і зберегти своє фізичне життя...

Такою жадливою ціною треба платити за помилки тих, що слухали чужих пророків. Бо чужі пророки — в від-

мирних громадян, яких нормальним бажанням є втримати своє життя, працюючи „в поті чола“. Комуністична партія приймає до своєї цілі планово й методично через інфільтрацію. Комуністи вважають, що тільки їм одним вільно вживати таких метод і тому завзято протестують, коли Федеральне Бюро Інвестицій прийшло до висновку, що проти заліза треба поставити своє залізо й проти комуністичних вертіальників насадити своїх спостерегачів.

Судова розправа, що виявляє так наглядно комуністичну інфільтрацію, дуже виснажує. Тому і жалувалася федеральний суддя Медіна під час розправи у вікторію: „Оце безупинне думання так мене обезсилює, що я не знаю, чи мені вдасться покінчити цей процес. Щось треба зробити, щоб це застановити“.

Та було б ліпше, якби так „щось“ далося зробити, щоб взагалі застановити комуністичну інфільтрацію, яка, як виявляється, є великою загрозою для цілої країни.

півдний мент — зміли завернути до свого рідного воя і всім розчарованим іноземним заявити: — Хто не з нами — той проти нас!...

Що допоможе тоді прозріння, коли воно приходять запізно? Що допоможуть відруки обдурених чи зрив найсвідоміших, коли в їхній хаті порядкує озброєний по зуби ворог?...

Лишається тільки одне: раз і назавжди прожати чужих лжепророків — і звернутися лицем до своїх пророків. Найбільший з них — син закріпощеного українського селянина — так ясно і просто вказав українським трудящим шлях до щастя: — В своїй хаті своя правда і сила і воля!

Як легко було нині мати і свою правду і силу і волю, коли б у рішення мент, цілий український народ пішов був за гаслом свого пророка: будувати свою власну хату?!. Якби будову цієї бази правди, сили й волі не полишено було руками тільки одної, найсвідомішої частини народу. Якби блаженні невідаючи не допомагали були захарактеризованому на червоно „маскавель“ господарювати і з матері полатану сорочку знімати!...

Сповнилося. Тепер одні і другі мусимо платити найжорстокіші дані. Але не довго вже прийде до нас платити. Вчителька-історія карає своїх учнів, але тим же хочуть учитися й направити свої помилки, вона дає для цього змогу.

Наша нагода з'ясувати кроками гряде нам назустріч. І цим разом ми не прогаємо її. Бо там, на „рідних землях“, немає вже незвичайних; завад довіда, тверда й дорожчою ціною здобута була наука, щоб навіть саїні не прозріли: тільки Вілла Держава вільного українського народу дасть українському працюючій людині повну правду, силу, волю і щастя. Передтечі боротьби за здійснення цього „ідеалу“ вже кують, у провалях рідного лісу, мечі і твердо б'ють по ворогах. З ними у слушний час — підуть у рішальний бій за волю всі трудящі України.

Ось з яким думками українська працююча людина зустрічала щорічне міжнародне свято праці — 1 травня. Кудюю не звали б чужі гасла цього свята, вона знає, що це гасла чужих пророків. Її пророки велють їй інвестувати всю свою працю в усі свої думки в основну справу рідного народу, щоб якнайшвидше побудувати Незалежну Соборну Українську Державу.

Для здійснення цього ідеалу українська працююча людина союдаризується з усіма тими, що покладали собі за ціль звільнити світ від підступних крамарів ідеями і найжорстокіших тиранив — в одному.

О. Н.

(Даліше буде).

ОБОВ'ЯЗКОМ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Є, НАЛЕЖАТИ НЕ ТІЛЬКИ САМОМУ ДО СОЮЗУ, АЛЕ ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА ЗНАЙОМИХ

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

20)

Пакунок узяв із себе великий конверт з якимись в ньому паперами. Його загорнули в пару вживаних жіночих панчів, потім покладали до її редукую, і вона вийшла на вулицю. Треба було пройти лиш кілька кварталів, підійти до каси якогось кіна чи театру і передати ці панчохи касієрці із словами:

— Юля, ось вони — панчохи, які ти забула у Ядвіги.

Це був пароль для Н-ї.

Не встигла вона пройти й квартал, як звідкись слід воріт вийшов якийсь військовий й, дзеленькаючи шпорами, по-чав її швидко наздоганяти. Охоплена несподіваним стра-

хом, з серцем, що сильно билось та переривним диханням, Н-а ледве-ледве посувалася вперед.

Якось опанувавши себе, вона підійшла до вуличного ліхтаря, що яскраво освітлював брук, відкрила редукую, в якій було невеличке дзеркальце, і стала, нібито, поправляти свою зачіску. Дзеркальце вона тримала так, щоб у ньому міг відбиватися чоловік, що йшов позаду. Вона знала, що згідно з правилами конспірації, обертається назад не дозволялося ні в якому випадку, а це становило під ліхтарем давало їй змогу бачити того, хто її переслідував. Ще

кілька жадливих секунд, і Н-а побачила в дзеркальці постать жандармського офіцера. Він притиснув свої кроки, підійшов до неї і дуже ввічливо запропонував свої послуги, провести її туди, куди вона йшла в такий пізній час.

Н-а майже несповідо, немов сонна була, йшла поруч із ним і підтримувала якусь пусту бачку. Вона механічно пояснювала йому, що їде до приятельки, яка працює в театральній касі і одразу ж повернеться додому.

Гострим блискавицями виникали і зникали в її голові десятки різних думок та рішень... Хто він, цей жандармський офіцер — випадковий перехожий, чи чекаючий її агента, щоб арештувати на місці вчинку? Це було запитання, в якому полягали її смерть і життя!

Пакунок був дуже терміновий і повинен був бути переданий до каси, або потрапи-

ти до рук жандарма...

Життя або загибель... Не вже всьому кінець? Але ж вона краєва і може пустити в хід свою непереможну кокетливість. І вона, ніби під гіпнозом, самими верхніми м'язами пробувала посміхнутися до нього, що говорив їй про якісь пригоди з якимиись сторінними дамами, що вечорами ходили самі вулицями... Але посмішка вийшла фальшиво, і це ще більше плутало її думки.

Час, їй здавалося, тягнувся дуже повільно, а вулиці і шлях до цієї „подруги“ безмежніми.

Так вони дійшли до театру або до кіна.

Підійшовши до каси, Н-а, зробивши на обличчі відповідний вираз, з великим напруженням останніх зусиль, подала у віконечко загорнуті панчохи і зачекало, потім їй поспіхом промовіла:

— Юля, ось вони — панчо-

Нострифікаційні можливості лікарів в різних стейтах Злучених Держав

Знаю з власного досвіду та з численних листів лікарів-колегів, які пишуть по інформації в лікарських справах до мене чи інших колегів в Америці, а на які навіть не завжди на час можуть кожному відповісти, що справу нострифікації є головною проблемою для кожного новопривізуючого лікаря. Тому вже по приїзді сюди я стараюсь зв'язатися з нашою лікарською організацією в Мюнхені та через неї подавати інформації для наших колегів. А коли це не вдається з незначних для мене причин, то я ці інформації в справі нострифікації у східних стейтах та можливостей праці лікарів подаю в формі окремих статей у „Свободі“. Очевидно, що всі ці інформації були оперті на офіційних даних або на цих даних, хоча може часом твердження для нас, умовинах, з якими нам першим прийшлося тут зіткнутися. На це колеги відгукнулися у ще більшій мірі, як передтим, питаючи за більш інформації. Велі вони трактували ці дані як доступні інформації, а приймаючи сюди контактувалися чи зі мною чи з іншими колегами, щоб тут на місці одержати вже більш детальні дані щодо способу вношення поданих в справі евалюаційних документів, іспитів з мови, курсів, підручників чи лікарських іспитів. Ясно, що тепер привізуючим колегам значно легше дістати такі дані, бо вже більше нас є тут в Америці й, то таких, які ці іспити мають, за собою, або є в тракті складання та які різноманітні можуть дати вказівки як і де цукати лікарської праці.

Але всетаки не обійшлося без курйозів. На подану мною в одній статті досить фатально, але реально статистику нострифікаційних іспитів в Нью-Йорку стейт один з новоприбулих колегів при зустрічі зі мною зробив таку завагу: „Хочай ви нас страшили своєю статтею, то, як бачите, я все таки не побоявся її, а прийшов до Америки“. Чи можна було щось на це відповісти? Хіба ні!

Сьогодні знову не для страшення але для інформації, опираючись на статистику лікарських іспитів за 1947 р. поданий д-р Андерсен, секретар Ради Лікарського Виховання і Шпитальництва при Американському Лікарському Товаристві, поміщений в „Журнал Америк. Лік. Т-ва“ з 1948 р., я хочу колегів поінформувати про вимоги й можливості нострифікації заграничних дипломів у всіх стейтах Злучених Держав Америки. А треба знати, що деякі схести різняться своїм законодавством у тій ділянці та навіть тепер різні стейти вводять нові труднощі чи полегшення в справі допущення до нострифікації. Для узгодження тих справ постійно працює спеціальна Комісія при Ам. Лік. Т-ві, яка в майбутньому може запропонувати різні несподівані зміни.

Досі 21 стейт взагалі чужинців не допускає до нострифікації. 18 стейтів, а це Алабама, Каліфорнія, Делавер, Флорида, Айова, Кензас, Мейн, Міссісіпі, Місурі, Небраска, Нью-Гемпшир, Нью-Джерсі, Норт-Дакота, Огайо, Теннессі, Техас і Вірджинія, вимагають від нострифікантів повного громадянства. 9 стейтів, як Конетикат, Іллінойс, Мерленд, Массачусетс, Нью-Йорк, Пенсильванія і Род-Айленд вимагають перших громадянських паперів, які можна одержати зараз по приїзді. Дистрикт Колумбія, Вашингтон і Індіана нічого не згадують взагалі про громадянські папери, а Індіана зокрема вимагає один рік сту-

дій медичних в Америці. Деякі стейти як вимогу до нострифікації ставлять перше іспит з основних предметів (бейзик сайенсес), у решти стейтів такі основні предмети, як анатомія, хімія, фізіологія, бактеріологія та патологія є включені в один нострифікаційний іспит, що триває цілих чотири дні (Нью-Йорк).

В міжчасі деякі стейти у зв'язку зі законом про допущення ДП-істів до Америки останньо зробили деякі полегшення. Норт-Дакота ухвалила приймати по 8, а може й більше чужинців-лікарів річно, допустити їх до нострифікації та дати їм до часу узискання громадянства тимчасове дозволення (лайсенс) на виконання практики, а навіть допустити їм в мешканні і влаштуванні ординації, якщо ці лікарі погодяться піти практикувати до сільських чи малих місцевостей даного стейту. По узисканні громадянства такі лікарі можуть влаштуватися, де захотять.

Стейт Мінесота, який взагалі не допускає чужинців, як допущення останньо, зніс це обмеження для ДП-істів на кілька літ. Можна сподіватися, що й інші західні стейти, де є менше лікарів, можуть піти тою самою дорогою.

З другого боку східні стейти, де є перелюднення лікарями, можуть запровадити обмеження, як це зробив Нью-Йорк, який від недавнього часу не хоче приймавати закордонних дипломів одержаних по 1. січня 1940 р., а навіть є спроби пересунути цю дату до 1935 р., хочай і тут можуть бути індивідуальні винятки. Деякі стейти як Каліфорнія, Флорида, а навіть Пенсильванія ставлять за величезні вимоги оригінальних документів, що часом також стає вже непоборною труднощі, особливо для українців, які взагалі не можуть одержати паперів з краю. У багатьох стейтах вимагається до нострифікації одного року лікарської практики в американському шпиталі чи т. зв. інтернатурі, але це вже не є такою великою перешкодою, бо й так кожний лікар по приїзді хоче працювати в шпиталі.

Оплата за нострифікацію у переважній більшості стейтів вносить 25 доларів і за неї можна іспит повторити.

Тепер, думаю, цікаво буде колегам почути, як чужинці з дипломами різних університетів складали ці іспити впродовж 1947 року. Тут для прикладу наведу дані з стейтів, в яких більше чужинців складало іспити. Наприклад в Каліфорнії впадо при іспиті 23%, Конетикат 55%, Іллінойс 35%, Мерленд 33,3% Массачусетс 66,7%, Нью-Йорк 64,6%, Техас 40%.

В загальній сумі усіх чужинців складало іспит в 1947 р. 601, перепало 283, перепало 318, себто пересічно процент незадовільності був 52,9%.

Зі загальної суми нострифікантів на сам Нью-Йорк припадає більше як половина лікарів. Якщо взяти до уваги, що деякі нострифіканти можуть впродовж року поправляти свої іспити, то процент незадовільності на кожний термін зростає й в Нью-Йорку в 1948 р., як я вже раз про це писав, доходив до 78%.

Якщо взяти до уваги для нас цікаві університети, з яких доктори складали іспити, то з відносного падало 59,7%, пражського Карлового 55%, пражського німецького 47,1%, Брна 60%; з німецьких: Берліна 55%, Бонн 25%, Мюнхен 56%, Гайдельберг 80%, а з деяких навіть 100%; з польських найкраще стоїть Краків, даль-

ше Варшава, потім Львів з 50% незадовільності і Вільню з 83,3%. Зі советських одинокі Київ з 50%, а інші Москва, Воронеж, Казань та інші зі 100% незадовільності. Очевидно, що ці проценти не дають повного образу, якщо взяти до уваги, що з деяких університетів складало іспит 1—2 нострифіканти.

На закінчення цієї статті цікаво буде колегам знати, як складають іспити самі американці після закінчення студій. Тут я подаю статистику за п'ять літ, 1943—1947. В стейтах: Нью-Йорк за п'ять літ перейшло 2,412, перепало 1,920 (себто 44,3%); Массачусетс перейшло 716, впадо 1,033 (59%); Конетикат пер. 231, впадо 89 (23%); Флорида пер. 1,144, впадо 133 (10,4%); Нью-Джерсі пер. 554, впадо 49 (8%); Каліфорнія впадо 2,3%; Іллінойс 0,7%; Мерленд 3,5%; Міссісіпі 0,2%, а в деяких стейтах, як Алабама, Арканзас, Мінесота, Монтана, Норт-Дакота, Савт-Дакота, Оклахома, Вайомінг за п'ять літ ніхто не перепав при іспиті. У всіх стейтах за п'ять літ складало 35,882 кандидатів, з цього зложило 32,071, а впадо 3,811 (пересічний процент незадовільності 10,6%).

Якщо порівняти пересічний процент незадовільності іспитів американців (10,6%) з таким же процентом чужинців (52,9%), то тоді насуваються різні міркування. Американські лікарські кола часто підносять у своїх виступах аніцій рівень американської науки та краще вивчення своїх університетів. Це очевидно є правдою, якщо брати до уваги воєнні часи навчання в європейських університетах. Можна мати застереження до таких твер-

ПІД ЗОР'ЯНИМ ПРАПОРОМ ПРОТИ ЧЕРВОНОЇ ТИРАНІЇ

(Докінчення зі сторони 1-шої)

Досить чисельна група литовців звертала увагу знаменитою характерною теперішніх відносин в Литві. Між ними йшов один чоловік, неімовірно обдертий і справжній „холодний недоля“. Він ніс табличку з написом: „Тількищо прийшов з-поза залізної завіси“. Литовські Ді-Пі несли транспарент з подякою президенту Труманові. За литовцями йшли менші відділи лотвиш та естонців, теж з відповідними проти-большевицькими транспарентами. Увагу звертав великий напис: „Ми боролися за волю, а народи нашого походження все ще в неволі“.

Одною з найбільш чисельних була грецька група, з прекрасним „флаутом“, що представляв старинну Грецію під гаслом: „Слава — це Греція“. На відповідно прибраному авті йшли в традиційних старинних одягах грецькі дівчата. В похід греки несли численні таблички з написами про всі жорстокості і руйнації, що їх заподіяли в Греції большевики. Кілька автомашин в похід були обліплені автентичними великими фотографіями з тих руйнацій. Діти несли транспарент з домаганням довороту схоплених та вивезених большевиками грецьких дітей.

Китайці йшли зі своїм „смок“, що постійно танцював по вулиці. Менші групи творили словаки і фінці, натовість досить чисельна була група мадярів, що стояла цілком під знаком протесту проти засуду кардинала Міндсенті. Більший відділ жінок йшов в жалібних одягах. Групу в похід попереджував відділ жінок і чоловіків, що представляв „Мадярину в крашних часах“, а за ними йшла „Мадярщина сьогодні“ — група скучних грубих ланцюгами злиднених чоловіків і жінок, що їх нагаєм

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ У КАНАДІСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА СТ. ЛОРНА.

Президент Комітету Українців Канади, як голова української делегації до прем'єр-міністра С. Лорна; вручує йому в дні 21-го квітня 1949 на авіації у Форт-Гері готелю у Винніпегу меморіал КУК в справі української Дивізії у В. Британії та дальшої української еміграції в Канаду з Німеччини.

З ліва до права: М. Гикавий, Г. Сирник, о. В. Кушнір, прем'єр-міністр С. Лоран, А. Загарічук, М. Погорелький, О. Тарновецький.

джен беручи до уваги передвоєнні європейські університети й клініки, до яких масами йшли на удосконалення самі американці. На мою думку більшу роль у незадовільності іспитів грають інші причини, а це переважно старший вік нострифікантів, з яких багато є добрих вузьких спеціалістів, що могли і мали час забути загальні теоретичні відомості, а які легше тримаються голови молодих абсолювентів медицини, американців. Дальшими причинами є нервові виснаження чужинців в часі страшний війни й найважніше брак знання мови. І тому я попередю й тепер на вивчення мови колегам звертаю особливу увагу.

Д-р Роман Осіачук.

За чисельною групою Т-ва „Дністер“ йшла православна парафія св. Володимира зі своїми священниками на чолі. Деякі парафії були в національних костюмах. Дуже добре презентувалась в похід Організація Оборони Чотирьох Свобід України, за якою йшли окремою групою нові українські імігранти. Загальну увагу привокувала група маленьких сиріт з Європи, що несли великий транспарент з хвилюючим запитом: „Сталіне, де наша мама?“ Дуже добру групу творили українські пластуни, а за ними йшли члени Братства св. Володимира, Об'єднані Організації Брукліна, Організація Державного Відродження України, Комітет повіт Бібрка та інші товариства і організації з митрополітальної округи. На численних транспарентах були написи з пригадкою, що українці 30 років тому перші почали боротьбу проти большевизму, з протестами проти переслідування релігії в Україні, з домаганнями американської допомоги для українського визвольного руху, зі заявами, що українці хочуть самостійної демократичної республіки, з гаслами боротьби за демократію проти тоталітарної червоної тиранії і т.п. На одному транспаренті був напис, що „Штауфкович іде до Америки а українські мистці і артисти висилають на Сибір“. З усім цим українська група в похід була між усіма іншими етнічними групами без сумніву найбільша, найкраще зорганізована та справді під кожним оглядом репрезентативна і цим вона цілком відповідала тому великому вкладові, що його дають українці в боротьбі за демократичні ідеали проти большевицької тиранії.

Дивна мовчанка

Не тільки українці, але й ціла мільйонна маса посередніх чужинців учасників суботньої проти-большевицької маніфестації в Нью-Йорку мусіла зі здивуванням ствердити, що місцева американська преса, подаючи широкі повідомлення з цієї маніфестації, ані одним словом не згадала про участь в ній найбільшої з усіх української групи. Факт, що власне українська група замикала похід та що кореспонденти поодиноких газет могли раніше залишити місце маніфестації, в нічому не виправдує цього жалюгідного факту. Як довідуємося, від численних українських організацій, що брали участь в маніфестації, як теж і від приватних осіб вже вислано до редакцій поодиноких газет численні протести проти цієї мовчанки, дивною, несправедливою і шкідливою для тої справи, що була причиною і ціллю суботньої маніфестації. Преса мовчанка про українську участь в цій маніфестації тим дивніша, що високі американ-

НАГОРОДИ У. Н. СОЮЗУ МОЛОДИМ СПОРТОВЦЯМ

В п'ятницю, 29 квітня ц.р., відбувся в Січовій Галі в Нью-Йорку, Н. Дж. бенкет, влаштований 8 спортивними дружинами, з нагоди закінчення цього року організації, що плекають — як це висказались президент Рузвельт і Труман — справжнє „американське братерство“.

Головний скарбник У. Н. Союзу, Р. Слободян, підкреслює, що тут роджене наше молоде покоління становить уже більшість у членстві У. Н. Союзу та висказів радість, що в спорті чи при народній та культурно-політичній охоті. Головний передсідник У. Н. Союзу, М. Мурашко, зложив привіт від головного уряду Союзу та роздав трофеї. Першу нагороду-трофей, а тим самим і чемпіонат, здобув Ірвінгтон Юкрейнієн Сошлел Клуб. Майже всі члени цієї дружини є членами 272 відділу У. Н. Союзу. Трофей перебрав Михайло Залеский. Другу нагороду-трофей перебрав Павло Вовчук для 14 відділу У. Н. Союзу в Ньюарку. Третю нагороду-трофей, яку перебрав Степан Капир, дістав дружина Сейнт Джанс Кетолік Вор Ветеранс. Крім цього роздано ще багато інших нагород, теж і в гродях, за особисті успіхи в змаганнях, як і дружинні. Окрему нагороду вручив Г. А. Грінстед від імені Ессекс Кавіті Бовлінг Асоційшен. Головний секретар У. Н. Союзу, Д. Галич, говорив на тему наближаючогося

„Тижня Братерства“, що його цілком поширять таку братню зв'язь, яка існує між членством У. Н. Союзу. Це вказує, як велику вагу прикладає американський нарід до того роду організації, що плекають — як це висказались президент Рузвельт і Труман — справжнє „американське братерство“.

Головний скарбник У. Н. Союзу, Р. Слободян, підкреслює, що тут роджене наше молоде покоління становить уже більшість у членстві У. Н. Союзу та висказів радість, що в спорті чи при народній та культурно-політичній охоті. Головний передсідник У. Н. Союзу, М. Мурашко, зложив привіт від головного уряду Союзу та роздав трофеї. Першу нагороду-трофей, а тим самим і чемпіонат, здобув Ірвінгтон Юкрейнієн Сошлел Клуб. Майже всі члени цієї дружини є членами 272 відділу У. Н. Союзу. Трофей перебрав Михайло Залеский. Другу нагороду-трофей перебрав Павло Вовчук для 14 відділу У. Н. Союзу в Ньюарку. Третю нагороду-трофей, яку перебрав Степан Капир, дістав дружина Сейнт Джанс Кетолік Вор Ветеранс. Крім цього роздано ще багато інших нагород, теж і в гродях, за особисті успіхи в змаганнях, як і дружинні. Окрему нагороду вручив Г. А. Грінстед від імені Ессекс Кавіті Бовлінг Асоційшен. Головний секретар У. Н. Союзу, Д. Галич, говорив на тему наближаючогося

ські представники, які відібрали маніфестацію, з кардиналом Спелманом та секретарями праці і внутрішніх справ на чолі, були до кінця маніфестації і вони, разом з мільйонною масою глядачів, вітали український похід довгими оплесками.

КАНАДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Оттава. — 30 квітня уряд розв'язав дванадцятий канадський парламент і розписав нові вибори на 27 червня. Впродовж останніх годин свого існування парламент ухвалив фонди у висоті \$451,000, 000 на втримання урядових підприємств, заки збереться новий парламент, мабуть у вересні 1949 р.

Згадка про ратифікацію Атлантийського Оборонного Договору Канадою.

Оттава. — Заступник генерального губернатора Канади, головний суддя Рінфрет, відчитав на закінчення парламенту престольну промову, в якій згадано про ратифікацію пар-

ляментом Північно-Атлантийського Оборонного Договору, як одно з найважливіших досягнень розв'язаного парламенту. Побіч того атлантийське допущення Нової Фунляндії як десятої провінції Канади і ратифікацію Міжнародної 361-жевої Умови.

ПІДВИШКА ТЕЛЕФОННИХ ОПЛАТ У СТЕЙТІ НЬО-ДЖЕРЗІ

Нью-Джерсі Вел Телефон Компані оприлюднила, що з 1. травня будуть підвищені оплати за телефонічну службу для всіх особистих телефонів і для спільних — „парті ліній“. Підвищення буде вносити по 35 ц. місячно для місячних абонентів, а окремо по 10 ц. за продовження („екстенжен“) телефонних подучень — окремо від податків. Коли хто має надлишок розмов, тоді приходить, окрема оплата після обчислення. Так само будуть підвищені оплати за розмови поза обрив своєї округи у стейті. Нову підвищену одобрив стейтсва Рада Комісарів Природної Ужиточності, щоб припорити доходу в сумі \$8,305,000, хоч компанія жадала доходу на \$16,036,000 річно. (ог.)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Хочете мати інформації

ПРО УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ, ЧИ НА СКАТИЛЬЦІНІ,

— замовте собі —

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди 55-ліття У. Н. Союзу. Багато в ній вартісного матеріалу, потрібного кожному, що цікавиться різними ділянками американського й українського життя. Календар цей особливо потрібний тим, що приїждять до Америки і хотіли б дізнатися більше про тутешнє організаційне життя. Знає наше старше американсько-українське покоління знайде в ньому дуже багато цікавих інформацій про життя українських скитальців, як теж гарні оповідання і т. п. Календар КОШТУЄ тільки ОДИН ДОЛЯР, хоч має 224 сторін друку.

Календарів остало дуже мало, тому замовляйте негайно, висилаючи належність на таку адресу:

“СВОБОДА”
P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

О. Г.

З НЕТРИВ БРАЗИЛІЇ

(Репортаж).

(Докінчення).

Ще я досі можете почути у різних варіантах перекази однієї пригоди.

Якось то одному комерсіантові попалося в дорозі авто. Хоч-не-хоч, він мусів вилізти і шукати притулку на ніч. Недалеко трапилася от така собі вище описана буда. Коло вогнища сидів якийсь обдертий і засмалцьований чоловік та попивав шемарон. Гість і собі присів до вогнища і попросив зварити кави. Господар приставив до вогню бляшанку від консервів, а поки вода закипіла, чоловіки попивали шемарон і розговорилися.

— Ти так бідуй, — спитав гість, — а я можу тобі дати роботу.

— Роботу? А для чого мені робота?

— Ну, заробиш грошей... У відповідь господар витягнув і показав спору торбину, туго набиту грубими банками. Виявляється, що він був мільйонером і власником однієї з найбільших в штаті кавових плантацій.

— Мало що не трапилося з нами досить прикра пригода, — оповідає далі о. В. — Одного разу в своїх мандрах зустріли ми кількох мужичків-тубільців. Пізнавши в мені священика, вони стали просити, щоб я повернувся до них та посвятив їм новозбудовану капличку. Я, звичайно, погодився. Поки ми мандрували по химерних зигзагах лісної дороги, наші тубільці пустилися навпростець і чекали вже нас на місці, поробивши відповідні приготування.

Капличка була дуже примітивна, зроблена невідомими руками зі звичайних дошок. В середині стояло розп'яття, а довкола різне начиння з водою.

Я відправив молебін, посвятив капличку і воду, чим, як з усього було видно, вітших цих побожних людей.

По всіх церемоніях і конференційній нараді з товаришами один кабюкель, (кабюкель — мішанець європейської та індійської раси) протягнув мені 2 круейри. Я подякував і відмовився.

Раптової зміни, яка настигла серед присутніх по цьому описати неможливо! Замість доброзичливої пошани на їхніх обличчях моментально виступило почуття скрайнього обурення і образи, а руки у всіх потягнулися до ножів, з котрими мешканці лісу ніколи не розлучаються. І хоч я не розумів їхньої мови, то міміка і жести були такі недвозначні, що мені позашкоро пішов мороз.

— Отче! — залякано зашептав мій провідник. — Беріть

гроші і то чим скорше, бо живими не вийдемо!..

Потім щось скоро заговорив до них по-португальськи, згадуючи кілька разів слово „Европа“.

Мої „прочани“ по-трохи заспокоїлися і поховали ножі. Гроші я таки мусів узяти ще й перепросити їх. Потім ми дуже сердечно попрощалися і пішли кожен своєю дорогою.

Мушу признати, що з цієї подорожі я виніс не тільки багато нового і цікавого, але також прийшов до висновку, що в практиці життя мешканців бразилійського пралісу є, хоч і невідомими, але цілком послідовними філософіями. Знамениту проблему Бальзака з „Шкіри шагрени“ тут розв'язано без книжок і науки, а Діоген тут має безліч своїх несподіваних послідовників, правда нецивілізованих, але зате без порівняння щастливих від нашого модерного покоління. Ці люди вміють задовольнятися мінімально малим і цінять спокій та свободу життя більше всіх вигід і досягнень науки і техніки.

Чи неможливо ми їм позаздрити?

Куритиба 26. 3. 1949.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **ЛОЖОНЕ** подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатися безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полегдження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,818 Кушкевич Степана з с. Дубрівка, Самбір, від Бабірок Степана.

17,819 Сторож Василя з с. Федора з с. Острина, Товмач, від брата сина Сторож Василя с. Миколи.

17,820 Шайда Юстини з дому Лешик д. Михайла і Анни, Петрівський вуйків Петра, Григорія з Семенавсі з с. Сушиця Рикова, Старий Самбір, від Лешик Миколи.

17,821 Донта Якова з с. Романівки, Тернопіль, від Давидович Володимира.

17,822 Ціхлас Йосифа вуйка, Худзько зам. Баган Анни з с. Вулькович, Перемишль, від Юрійчук Ілії.

17,823 а) Сокира Теодора з

с. Береги Гірні, Лісько, від Сокира Пелагії.

17,823 б) Линько Івана вуйка з с. Володате, Лісько, від сироти-хлопця, що живе у Гавілей Данила.

17,824 До бувших жителів Львова та братів-українців доброї волі від вдови і її невістки Гачкевич Анни з дому Баран, яких мужі згинули за Рідний Край, просять перебрати їх зі скитальцями. (Молоді, здорові, по фаху учительки. Здобні до всякої праці).

17,825 Коцалап Івана с. Евгена та його сина Бориса і Гола від доньки Федори Еггевої Чепіги Тетяни.

17,826 Теклі з дому Федунік, Сорочан Насті від Гуляк Наталії з дому Літнянська з с. Купчинці, Тернопіль.

17,827 Григорчук стрийка з с. Раківичів, Коломия, від Григорчук Василя.

17,828 Луців Олексі з с. Нагірянки, Бучач, від Легкий Володимира.

17,829 Бондарика Карпа мужа і його брата Василя та Корело Ілії з с. Іваничі, Минськ, від Бондарик Анни.

17,830 Барнич Степана брата з с. Лісковате, Добромилів, Рянич Михайла з с. Волошинова, Самбір, жонат. з дочкою Попеля з с. Стрілбиць, Самбір, від Барнич Марії з дому Кінаш.

17,831 Смілян Федора хрест. батька та односельчан з села Фіжки, Київськ. обл., від Бузевич Івана.

17,832 Шотик Анастасії з с. Рогізна, Яворів, Демчук Ілії з с. Станин, Радехів, від Пірожек Михайла і Коступка Юлії зам. Пірожек.

17,833 Гайдук Филипа дядька з України від Гайдайчук Ігната.

ЦЕ НАЙСКОРІШНІЙ БОМБОРДОВАЛЬНИК МАРИНАРКИ, що перевіз торпедів на загальну вагу 29,332 фунтів, чим побив усі рекорди.

Боротьба проти сухіт в Європі

Організації, які провадять кампанію боротьби з сухотами в Європі, мають до свого розпорядження літак С-47, який дістали від Злучених Держав без жадної оплати. Тим літаком перевозять вакцину та інші медичні засоби з Данії до інших європейських країн.

За першого разу цей американський літак перевіз до Белграду, в Югославії, 5,500 фунтів вакцини та інших засобів. Базою є Копенгаген, столиця Данії. Звідти мав возити медичні засоби до Чехословаччини, Греції, Мадярщини, Польщі та до інших країн.

Кампанія боротьби з сухотами провадиться Міжнародним Дитячим Фондом при Об'єднаних Націях, Світовою Організацією Опіки Здоров'я при О. Н., Данським Червоним Хрестом та іншими товариствами Червоного Хреста в Скандинавії. Вони планують оглянути мільйони дітей, щоб виявити, які з них є хорі і робити щеплення кому треба.

17,834 Паньків Миколи від Паньків Степана.

17,835 Кошитар Леона з с. Вишнівчик, Підгайці, від Костів Стаха.

Голоситись на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ВСТАВАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМАСАМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАДНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮНОВИХ МАЄТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Для перевозу вакцини треба мати на увазі велику швидкість, бо вона триває силу за 10-14 днів. Раніше доручення вакцини було в руках комерційних дитячих компаній, але часто траплялися спізнання з огляду на час відлету літаків та на несприятливу погоду. Провідники кампанії боротьби з сухотами в Європі сподіваються, що завдяки американському літаку буде менше перешкод для своєчасного доручення потрібних медичних засобів та буде менше коштів.

Літак С-47, що за війни перевозив вояків, цілкомовно перероблено для нового завдання — поставлено новий мотор, модерну систему радіокомунікації т. п.

Літак має на собі відповідні значки Об'єднаних Націй та скандинавських країн. Посадка складається зі скандинавців, бо скандинавські країни — починаючи з Данії — започаткували кампанію боротьби з сухотами в тих частинах Європи, де ця хвороба була найбільш поширена. Перші данські медичні відділи розпочали працю в Югославії ще у вересні 1946 року. Думали про це і Об'єднані Нації. Світова Організація Опіки Здоров'я — спеціальна установа при Об'єднаних Націях — та Міжнародний Дитячий Фонд при О. Н. приступили також до праці в своїх ділянках. Таким чином, боротьба з сухотами, започаткована одною країною,

стала, через Об'єднані Нації, міжнародною боротьбою. І в цій боротьбі не малу роль грає американський літак — С-47 — який возив вояків в часі війни, а тепер перевозить вакцину проти сухіт, яка рятує життя багатьох дітей в різних частинах Європи.

Загальна Рада.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Дмитра Вітовського, від 301, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 12:30, в галі церковній, 2250 Кортез ул. Вудд, важні справи до полегдження, тому уряд просить, всіх членів явитися. — За уряд. Т. Котинський, пр. М. Кристаль, рек. секр.; М. Савчин, фін. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від 367, відбудуться в неділю, 8. травня, в годині 1:30 пополуночі, в селі церковній. Збори тепер є „короткі а солодкі“, бо тривають, менше ніж годину. Просимо всіх членів явитися свої інформаційні картки й їх звернути до секретаря. Ці картки важні для нас і повинні бути написані якнайскорше. Коли ми маємо українську кров у своїх жилах, то ви повинні підтримувати наших членів до Тов. І Союзу. — М. Сорочей, предс.; М. Меліник, кас.; В. Попович, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 8. квітня 1949 р. померла в 57. році життя

АННА МЕЛЬНИЧУК, членкиня Тов. Зап. Січ, від 75 У. Н. Союзу в Дітроїт, Міч. Похоронилася з с. Бортиса, пов. Віборн, Галичина. Похоронилася в смутку сина Йосифа, нестатку, 4 доньки, 6 синів і сестру Марію.

Похорон відбувся 12. квітня з похоронного заведення при участі родичів, членів відділу і приятелів до церкви при Каліперт ул., а літак на цвинтар с. Хреста. — В. І. П. І.

М. Пристан.

Дня 25. квітня 1949 р. помер у 72. році життя

ІГНАТ НИЧКА, довголітній член Тов. ім. Тараса Шевченка, від 64 У. Н. Союзу в Петерсбурзі, Н. Дж.

Похорон відбувся в селі Тарасівці, пов. Збарж, Галичина. Була першим членом і урядником. Похоронилася дочка, сина 3 синів і 3 доньки.

Похорон відбувся 28. квітня з дому шлюбної і церкви св. Миколая. — В. Н. П. І.

І. Буриний, секр.

Дня 22. квітня 1949 р. помер у 70. році життя

МИХАЙЛО КОСІНСЬКИЙ, довголітній член Тов. Зап. Січ, від 155 У. Н. Союзу в Перт Амбон, Н. Дж.

Похорон відбувся до Тов. І У. Н. Союзу в 1907 році. Похоронилася з с. Дрогошич, пов. Перемишль, Галичина. Похоронилася в смутку жону Людвіку, доньку Гелену зам. Тобороська, і внука Мориса.

Похорон відбувся 28. квітня з похоронного заведення при участі членів Тов. Зап. Січ, доньки і кривних до костела св. Стефана. Похоронено на St. Gertrude Cemetery, Яттида, К. Т. — В. Н. П. І.

М. Чумер, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Б. Л., Торонто, Онт. — Дякуємо, буде поміщене. Навпаки, ми дуже радіємо, коли нам надсилають дописи, статті, чи забирають слово в „Голосах читачів“. Тому просимо при нагоді й за нас пам'ятати й надіслати дописи, але не такі, що їх висилається одночасно до інших газет.

ПОШУКУВАННЯ

ДЕ С

МИХАЙЛО ТОРДОН

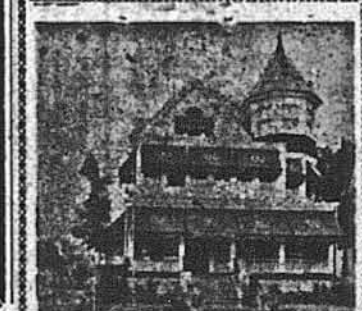
із Запоріжжя, Україна, який має десь в Америці склеп з м'ясинами (бучерню), хай негайно зголоситься у важкій справі на слідуючу адресу:

Mrs. EUGENIA WARCHOLAK 37-20 — 99th Street, Corona, L. I.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697. Осері й довголітні чекати чоловіків і жінок. Шкіри, X-Ray, Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо а. п. л. кривні для вступу в коледж. Офісний годинник: В будні 10-7 Р. М. В неділю 11-3 Р. М.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Reserv. 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

—

ІВАН ВУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заводжує погребани по \$150

ціні так низькій, як

ОВСЛУГА НАЙКРАЩА.

—

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.

137 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

—

ПЕТРО ВРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ

Йорку і околицях

—

129 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Bronx, N. Y.

Tel. MEtrose 5-6577

Велика Історія України

Видання Івана Тиктора

1,000 сторін друку великого формату і около 800 ілюстрацій, повна історія України з 64 сторін. Ціна однієї копії 85 центів. Приймаємо передплату найменше на 3 юніоні (192 сторін), себто на три місяці, що вносить \$2.50. На 6 місяців, на 6 юніоні (384 сторін) \$5.00. Передплата на цілість Великої Історії України, 13 книг, до 1,000 сторін, всього \$10.00. До цілости буде додана безплатно оригінальна, три-на обкладинка. Хто платить за цілість згорі, отримає від Видавництва ще гарний і цінний подарунок. Просимо виконати замовлення і надіслати передплату, а Велика Історія України прийде до Вашого дому. Просимо також виконати Вашого вибачного до передплати.

ЗАМОВЛЕННЯ

До В-а І. Тиктора,

Вінніпег, Ман., Канада.

I. ТИКТОР, PUBLISHER,

P.O. Box 3597,

Winnipeg, Man., Canada.

Вислаю передплату на Велику Історію України, на цілість, на 6, на 3 юніоні(*) \$ і прошу вислати її на адресу:

Ім'я й прізвище:

Докладна адреса:

.....

(Адресу просимо писати по-англійськи).

Неможливо можуть платити місячну передплату 85 центів.

*) Непотрібне скреслити.

ТАРЗАН, ч. 2084. Таємниця фореля.

Крон тримає фореля сильно однією рукою, а другою крадьки запихав діаманти в рот риби.

Коли Крон передав рибу Батні, Блейк зрозумів його дивну поведінку. Він вирвався з обіймів Тарзана.

„Що ти зробив з моїми діамантами?“ — закликав Блейк і кинувся на свого прибічника.

Крон обернувся швидко і вистріляв без надуми.